

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ  
อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

ผู้วิจัย : พระมหาอุทัยชัย ถาวโร (กัลสุมาโส)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ดร.อัศรเดช พรหมศิลป์ ศศ.บ., พธ.ม., พธ.ด.(รัฐประศาสนศาสตร์)

: พระครูสิริศิริรักษ์,ดร. พธ.บ., รป.ม., พธ.ด.(รัฐประศาสนศาสตร์)

วันสำเร็จการศึกษา :

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ๑) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

ดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือพระสงฆ์ในอำเภอเมืองเพชรบูรณ์จำนวน ๒๖๓ รูป ซึ่งใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบโดยใช้สถิติตามลักษณะของตัวแปร คือ การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Different : LSD) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๙ รูป/คน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

### ผลการวิจัยพบว่า

๑) ระดับความคิดเห็นพระสงฆ์ต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = ๓.๖๒$ )

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสังวรปธาน ( $\bar{X} = 3.66$ ), ด้านปหานปธาน ( $\bar{X} = 3.63$ ), ด้านภวานาปธาน ( $\bar{X} = 3.57$ ), ด้านอนุรักษนาปธาน ( $\bar{X} = 3.63$ )

๒) ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของพระภิกษุต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ อำเภอมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี อายุ พรรษา วุฒิการศึกษานักธรรม วุฒิการศึกษาบาลี และวุฒิการศึกษาสามัญ ที่แตกต่างกัน ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ อำเภอมืองเพชรบูรณ์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

๓) ปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ อำเภอมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ปัญหาที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามหลักพุทธธรรมของพระสังฆาธิการ (๑) พระสังฆาธิการบางรูปยังขาดระเบียบวินัย และเหตุผลในการบริหารงานคณะสงฆ์ที่ชัดเจน (๒) พระสังฆาธิการบางรูปยังมีความอยาก เกิดความต้องการด้วยอำนาจของความโลภและทุจริต (๓) พระสังฆาธิการรูป ยังขาดความเข้าใจบทบาทของตนในสังคมและยึดติดแบบเดิมในการบริหารงาน ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ร่วมงาน (๔) พระสังฆาธิการบางรูปเมื่อได้รับมอบหมายงานแล้วไม่มีการติดตามงานอันเนื่องมาจากภาระหน้าที่ด้านอื่น ข้อเสนอแนะ (๑) ควรวางระเบียบปฏิบัติอย่างมีเหตุผลในการบริหารงานคณะสงฆ์ที่ชัดเจน (๒) ควรลดความอยาก เกิดจากต้องการด้วยอำนาจของความโลภและประพฤติดุสุจริต (๓) ควรทำความเข้าใจบทบาทของตนในสังคม ส่งเสริมทำกิจกรรมทางสงฆ์ร่วมกันและเปิดใจคุยกันลดความขัดแย้งกับผู้ร่วมงาน (๔) ควรมีการติดตามงานที่ได้มอบหมายในหน้าที่อย่างต่อเนื่องและมีความเสียสละกับกิจการงานส่วนรวม

**Thesis Title** : Transformational Leadership in Accordance with Buddha Dhamma of Sangha Administrators in Muang Phetchabun District, Phetchabun Province

**Researcher** : Phramaha Wuttichai Thāvaro (Kulsumaso)

**Degree** : Master of Arts (Public Administration)

**Thesis Supervisory Committee**

: Dr. AkkaradechaBrahmakappa B.A., M.A., Ph.D. (Pub. Ad.)

: Dr. Phrakusirikerirak B.A., M.P.A., Ph.D. (Pub. Ad.)

**Date of Gaduation** : March 15, 2016

### Abstract

The objectives of this research were:- 1) to study the transformational leadership in accordance with Buddha Dhamma of Saṅgha administrators in Muang Phetchabun District, Phetchabun Province. 2) to compare the transformational leadership in accordance with Buddha Dhamma of Saṅgha administrators in Muang Phetchabun District, Phetchabun Province by classifying on the personal factors, and 3) to study the problems, obstacles and suggestions for the transformational leadership in accordance with Buddha Dhamma of Saṅgha administrators in Muang Phetchabun District, Phetchabun Province.

This research applied the Mixed Methods Research consisting of the qualitative and qualitative research. The sample was 263 monks at Muang Phetchabun District, Phetchabun Province from the sampling table of Taro Yamane. The tools of the research were questionnaire and in-depth interview from the key informants. The analysis of data used Statistical Package for Social Science. The statistic for analysis data used Frequencies, Percentage, Mean, Standard Deviation, F-test with One way ANOVA and Least Significant Difference : LSD

### Results of the Research

1. Overall, the opinion the monks towards the transformational leadership in accordance with Buddha Dhamma of Saṅgha administrators in Muang Phetchabun District, Phetchabun Province at the hight level ( $\bar{X}$  = 3.62). When considering each aspect Samvara-padhāna ( $\bar{X}$  = 3.66), Pahāna-padhāna ( $\bar{X}$ =3.63), Bhāvanā-padhāna

( $\bar{X}$  = 3.57), Anurakkhanā-padhāna ( $\bar{X}$  = 3.63), it was found that the opinion of the monks towards the desirable leadership of Saṅgha Administrative monks at Muang Phetchabun District, Phetchabun Province at the high level in all aspects.

2. The result of the comparison of the opinion of the sample towards the desirable leadership of Saṅgha Administrative monks at Muang Phetchabun District, Phetchabun Province found that the sample having the different age, different year degree, Dhamma education, degree of Pālī education and General education had no the different the opinion towards the desirable leadership of Saṅgha Administrative monk at Muang Phetchabun District, Phetchabun Province.

3. The problems, obstacles and suggestions for the transformational leadership in accordance with Buddha Dhamma of Saṅgha administrators in Muang Phetchabun District, Phetchabun Province were that 1) some monks had no discipline and reasons in the sangha administration clearly. 2) some monks had the want with the power, greed and corruption, 3) some monks had no understanding in the role and hold on to the old administrators Moreover, 4) some monks did not follow the works. The suggestions were that 1) the Sangha administration should set the discipline reasonably in the administrations, 2) The monks should omit the wrong, 3) the monks should make the understanding in the roles and promote the Saṅgha activities. Moreover, 4) the monks should follow the work continuously.